

Belediyeler ve bağlı işletmeleri tarafından yapılan şehirçi yolcu taşımacılığında kullanılan elektronik akıllı kart ve tek kullanımlık manyetik biletlerin satışında KDV ve belge düzeni

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEğER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[[229-2014-119]]-5653
Tarih	10.02.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIğI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüęü)

Sayı : 27575268-105[[229-2014-119]]-5653

10/02/2016

Konu : Belediyeler ve bağlı işletmeleri tarafından yapılan şehirçi yolcu taşımacılığında kullanılan elektronik akıllı kart ve tek kullanımlık manyetik biletlerin satışında KDV ve belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden;

- Kuruluşunuz ile yüklenici ... Sanayi ve Tic. A.Ş. arasında "Kurulum ve işletmeye ait tüm masrafları yüklenici tarafından karşılanmak üzere, ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı sınırlarında ... Genel

Müdürlüğünün hali hazırda çalışan ve çalışacak olan tüm toplu taşıma araçlarında (otobüs, raylı sistemler, teleferik vb.) toplu taşıma elektronik ücret toplama, akıllı durak sistemi, akıllı kart ve araç içi bilgilendirme, güzergah ve araç takip sistemleri ve araç içi ve dışını görebilen kamera sistemlerinin ve bu sistemde olması gereken teknik yeterlilik şartları ile sistemden beklenen işletme fonksiyonlarının kurulması ve işletilmesi" işine ilişkin 24/03/2013 tarihinde sözleşme imzalandığı,

- Sözleşme hükümlerine göre yüklenicinin tüm masraflarına karşılık olarak toplanan günlük ciro üzerinden KDV dahil %2,17 pay alacağı ve bu pay gelirlerine fatura keseceği,

- Konuya ilişkin olarak KDV ve VUK yönünden yapılacak işlemlere ilişkin Başkanlığımızdan görüş talep edildiği,

anlaşılmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun özel matrah şekillerini düzenleyen 23 üncü maddesinin (f) bendine göre, Maliye Bakanlığı işin mahiyetini göz önünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkilidir.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin;

"III.A.4.5. Belediyeler Tarafından Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığı " başlıklı bölümünde;

"3065 sayılı Kanunun (23/f) maddesi hükmünün verdiği yetkiye dayanarak, belediyeler tarafından yapılan şehiriçi yolcu taşımacılığında kullanılan biletlerin ve kartların bayiler tarafından satışında, özel matrah şekline göre vergileme yapılması uygun görülmüştür.

Buna göre, belediyeler ve bağlı işletmeleri tarafından yapılan şehiriçi yolcu taşımacılığında (metro dahil) kullanılan bilet ve kartların, bu işletmeler dışındaki bayiler tarafından yolculara satışına ilişkin KDV, bayinin satış bedeli üzerinden iç yüzde oranına göre hesaplanarak belediyelere bağlı işletmelerce beyan edilir.

Bayiler, bu şekilde bilet veya kart satışları için ayrıca vergi hesaplamazlar. Özel matrah şekline göre vergilendirilen bilet ve kart satışları dışında KDV'ye tabi başka faaliyetleri olmayan bayilerin KDV mükellefiyeti tesis ettirmelerine gerek bulunmamaktadır."

"III.A.4. Özel Matrah Şekilleri" başlıklı bölümünde;

"Münhasıran vergisi önceki safhalarda beyan edilerek ödenen özel matrah şekline tabi işlemlerle uğraşan mükelleflerin, KDV mükellefiyetleri tesis edilmez. Ancak, bu kapsamda işlem yapan ve başka işlemleri nedeniyle KDV mükellefi olanlar, özel matrah şekline tabi işlemlerini de beyannamelerinin "Sonuç Hesapları" kulakçığındaki "Özel Matrah Şekline Tabi İşlemlerde Matraha Dahil Olmayan Bedel"

satırında gösterirler."

"III.C.5.5. Verginin İndirimi" başlıklı bölümünde;

"Ancak Kanunun 23 üncü maddesine göre özel matrah şekilleri tespit edilen işlemler ile aynı Kanunun (20/4) üncü maddesine göre, tarife ve bilet bedelinin vergi dâhil edilerek hesaplandığı hallerde, düzenlenecek vesikalarda verginin ayrıca gösterilmesi şartı aranmaz. Mükellefler bu neviden mal ve hizmet alımları dolayısıyla yüklendikleri vergileri, içyüzde yoluyla hesaplarlar ve indirim konusu yapabilirler."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, ... Büyükşehir Belediyesinin şehir içi toplu taşımacılık sisteminde kullanılan elektronik akıllı kart ve tek kullanımlık manyetik biletlerin yüklenici firma veya bayiler tarafından satışı Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin, "III.A.4.5. Belediyeler Tarafından Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığı " başlıklı bölümü uyarınca özel matrah şekline tabi bulunmaktadır. Bu akıllı kart ve biletlerin satın alanlar tarafından özel halk otobüslerinde de kullanılıyor olması durumu değiştirmeyecektir.

Dolayısıyla, özel matrah şekline tabi olarak teslim edilen akıllı kart ve tek kullanımlık manyetik biletlerin bayi satış bedeli üzerinden iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV (bayi karı da dahil), Müesseseniz tarafından beyan edilecektir.

Yüklenici firmanın günlük ciro üzerinden aldığı pay, firmanın "toplu taşıma araçlarında (otobüs, raylı sistemler, teleferik vb.) toplu taşıma elektronik ücret toplama, akıllı durak sistemi, akıllı kart ve araç içi bilgilendirme, güzergah ve araç takip sistemleri ve araç içi ve dışını görebilen kamera sistemlerinin ve bu sistemde olması gereken teknik yeterlilik şartları ile sistemden beklenen işletme fonksiyonlarının kurulması ve işletilmesi" işinin karşılığı olduğundan yüklenici firmanın Müessesenize düzenleyeceği faturada KDV hesaplanması ve bu KDV'nin yüklenici firma tarafından beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, özel halk otobüsü işletmelerinde akıllı kartların kullanılması halinde gelirin söz konusu işletmelere ne şekilde aktarılacağı özelge talep formu ve eklerinde net olarak ifade edilmediğinden bu hususta görüş verilememiştir.

VERGİ USUL KANUNUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinin birinci fıkrasında; bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından

müşteriye verilen ticari bir vesika olduğu hüküm altına alınmış, 231/5 maddesinde de faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanunun 232 inci maddesinde ise, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hükme bağlanmıştır.

Konuyla ilgili yayımlanan 382 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2- Özel Kartlar Kullanılarak Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığında Belge Düzeni" başlıklı bölümünde, "... söz konusu kartların anlaşmalı yolcu işletmelerine ait taşıtlarda kullanılmasına kadar olan aşamalarda, bankalarca bayilere yükleme hakkı verilmesi ve yolcuların ellerinde bulunan özel kartlara bayilerden yükleme yaptırmalarında henüz yolcu taşıma hizmeti gerçekleşmemiş olduğundan Vergi Usul Kanununda sayılan herhangi bir belgenin düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri tarafından, bedeli söz konusu kartlar kullanılmak suretiyle ödenmiş bulunan taşıma hizmetlerine ilişkin olarak, elektronik ortamda tutulan ve muhafaza edilen kayıtlara istinaden, gün sonunda "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

Diğer taraftan, bayilerce sunulan hizmet dolayısıyla özel kartları satışa sunan firmalardan; bu firmalarca da anlaşmalı yolcu işletmelerinden alınacak komisyon vb. bedeller için, hizmetin tamamlanmasından itibaren yedi günlük süre dahilinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, bayilerce müşterilere yükleme yapılması sırasında mali değeri olmayan bir belgenin müşteriye verilmesi mümkündür." açıklaması yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalara göre;

- Bayilerce sunulan hizmet dolayısıyla özel kartları satışa sunan firmalardan; bu firmalarca da anlaşmalı yolcu işletmelerinden alınacak komisyon vb. bedeller için, hizmetin tamamlanmasından itibaren yedi günlük süre dahilinde fatura düzenlenmesi gerekmele birlikte, bu faturaların birinci günden itibaren yedi günü aşmamak kaydıyla toplu olarak düzenlenmesi de mümkün bulunmaktadır.

- Anlaşmalı bankalarca sunulan hizmetin karşılığında işletim payı vb. adlarla alınan bedellere ilişkin olarak dekont düzenlenecektir.

- Anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri tarafından, bedeli söz konusu kartlar kullanılmak suretiyle ödenmiş bulunan taşıma hizmetlerine ilişkin olarak, elektronik ortamda tutulan ve muhafaza edilen kayıtlara istinaden, gün sonunda "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

- Yükleme yerine (bayi, internet) bakılmaksızın müşterilere mali değeri olmayan bir belgenin verilmesi mümkün olup ayrıca Vergi Usul Kanununda sayılan herhangi bir belge düzenlenmeyecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026